

від звичних, зручних, але відверто застарілих інструментів викладання. Так, у минулому залишаються дошки і фліпчарти, оскільки інструменти Web 2.0, такі як Glogster¹⁶ змінюють їх. Іншим стає уявлення про підручники, які більше не обмежуються текстом і малюнками, а стають інтерактивними і часто мають веб-сайти, які включають сучасну інфографіку, анімації, аудіо, відео та інші матеріали. З поширенням планшетних комп'ютерів нішу навчально-методичних матеріалів майже повністю займають електронні книги, витісняючи друковані підручники. Використання різноманітних допоміжних технологій для поліпшення зв'язку, програмного забезпечення розпізнавання голосу підвищує ефективність спілкування в процесі навчання, особливо для студентів з обмеженими можливостями. Адаптивними і потужними інструментами для викладання і навчання стають айпади, які насичені широким асортиментом додатків, що посилюють захоплюючий досвід навчання для студентів. Звернення уваги до інтерактивних ігор, як потужної платформи для навчання студентів, актуалізує появу нового програмного забезпечення і веб-інструментів, які використовуються з навчальною метою там, де раніше затребуваними були паперові ілюстративні матеріали чи дошка.

Підвищення уваги до досліджень у мережі Інтернет, які приходять на зміну використанню бібліотек, скорочує трудомісткість дослідницького процесу, оскільки аналогічна пошукова робота, що раніше могла зайняти кілька годин у бібліотеці, відбувається миттєво. Водночас при цьому виникає проблема з ефективним відбором і сортуванням величезних обсягів неперевіреної інформації. У зв'язку з цим актуалізується здійснення експертного оцінювання інформації для потреб навчального процесу. З цією метою може бути використано створення профільних тематичних груп у соціальних мережах за предметами, де викладачі рекомендуватимуть студентам для опрацювання та дослідницької роботи попередньо відфільтровану та експертно оцінену інформацію з всесвітньої павутини.

*Кривещенко В.В., к.е.н.,
доцент кафедри маркетингу*

БІЗНЕС І НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ: СПЕЦИФІКА ВЗАЄМОДІЇ

Сучасна економіка трактується як економіка знань, яка передбачає, що саме людські знання, а не товар та виробництво, є базою і рушійною силою економічних процесів, що відбуваються в сучасному суспільстві. Наукові досягнення виступають безпосередньою продуктивною силою і визначають конкурентоспроможність тієї чи іншої галузі економіки. Оскільки знання продукуються людиною, відповідно, підготовка висококваліфікованого персоналу є ключовим фактором успішної діяльності будь-якого підприємства. У таких умовах неабиякої ваги набувають вищі навчальні заклади як центри генерування нового знання. Трансформаційні процеси, що відбуваються сьогодні в освітній сфері, вимагають введення нових форматів роботи навчальних закладів, що забезпечать підвищення якості освітнього продукту.

Одним із пріоритетних напрямів освітньої політики у рамках інноваційного процесу є взаємодія та розвиток партнерських відносин бізнесу та навчальних закладів. Основа співпраці університетів і комерційних структур полягає у взаємовигідному обміні потрібних ресурсів – навчальні заклади намагаються отримати додаткові джерела фінансування та можливість реалізації власних результатів досліджень, у свою чергу підприємства мають запит на кваліфікованих співробітників, нові наукові розробки тощо.

Співробітництво бізнес-структур і вищих навчальних закладів є передумовою підвищення ефективності технологічних інновацій, забезпечуючи розвиток нових конкурентних переваг. Ключовими перевагами такого співробітництва можна назвати, по-перше, трансфер знань і технологій за рахунок обміну студентськими та викладацькими кадрами, по-друге, можливість реального практичного застосування наукових ідей. У рамках такого підходу вищі навчальні заклади акцентують увагу не тільки на навчальному процесі та академічних дослідженнях, а й на консультуванні, проведенні тренінгів, виконанні замовлень комерційних фірм.

Взаємодія навчальних закладів і представників бізнесу дає можливість визначити пріоритетні напрями діяльності університету та реалізувати стратегічний розвиток компанії. Це повинно передбачати формування нових форм договорів, що забезпечать якісну співпрацю між партнерами та створення системи ефективних взаємовідносин. Варто зазначити, що сьогодні більшість провідних навчальних закладів уже працюють по такій схемі та мають партнерів у бізнес-структурах

¹⁶ Прим.автора: Glogster є платформою, де студенти можуть створити мультимедійний «GLog» або плакат, щоб продемонструвати, що вони знають і розуміють про тему. Детальніше див. на сайті: <https://www.glogster.com/>

різних галузей економіки, в свою чергу підприємці активно залучають академічну спільноту для комерціалізації проектів, зменшення розриву теорії та практики.

Сучасна практика партнерської взаємодії нараховує кілька форм роботи. Однією із найпоширеніших способів сьогодні залишається студентська практика, яка дозволяє майбутнім фахівцям попрацювати на профільній посаді у конкретній галузі, в свою чергу, навчальний заклад вирішує проблему забезпечення студентів практичними знаннями, а підприємство має можливість апробувати потенційних працівників в умовах реальної роботи підприємства.

Поряд із цим, досить затребуваними сьогодні виступає і така форма взаємодії як ендаумент – створення цільових фондів для фінансування освітніх проектів. Варто зазначити, що питання використання такого інструменту є досить дискусійним. З одного боку наголошують, що фінансування навчальних закладів повинно залишатись прерогативою навчального закладу, з іншого боку, за наявності правової та фінансової бази така форма повинна розвиватись та працювати, забезпечуючи користь обом учасникам.

Отже, в сучасних умовах розвитку освіти, вагому роль відіграє інтеграція науки, освіти та бізнес-структур. Саме наука виступає одним із пріоритетних напрямів розвитку економіки, а вирішення питань підготовки досвідчених спеціалістів можливе при тісній взаємодії та співпраці навчальних закладів і бізнесу.

*Криворучкіна О.В., к.геол.н.,
доцент кафедри економіки підприємств,
Клименко С.М., к.е.н.,
доцент кафедри економіки підприємств*

КЛЮЧОВІ ДЕТЕРМІНАНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Сучасний формат вищої освіти актуалізує проблематику забезпечення придатності студентів до працевлаштування (*employability*), яка виступає пріоритетною компетенцією випускника та уособлює у собі його здатності до виконання конкретних виробничих завдань. Емпіричними дослідженнями останніх років доведено, що лише 8 % роботодавців віддають перевагу престижності ВНЗ потенційного працівника, переважна ж більшість орієнтується на рівень знань, умінь, навичок претендента та його бажання до перманентного вдосконалення та професійного розвитку.

При цьому варто відзначити, що традиційний зріс вищої освіти сфокусований на подрібненні цілісного предметного змісту економічних наук на десятки навчальних дисциплін і представлений у вигляді абстрактних знакових систем. Відповідно, сучасний конструкт вищої освіти здебільшого обмежений рамками формального пізнання і розуміння інформації студентами, тобто має предметно-поняттєвий характер. Він забезпечує збереження всіх атрибутів вищої освіти: підготовка до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, відвідування лекцій тощо. Однак, недостатньо уваги приділяється осмисленню отриманої інформації, втрачаються ціннісно-сміслові вектори навчального процесу.

Успішна реалізація майбутнього спеціаліста у мобільному соціальному просторі, здатність досягати поставлених цілей залежить від формування у студентів чіткої суб'єктної диспозиції. Це актуалізує проблематику формування особистісної ідентичності та особистісного смислу. Традиційний формат вищої освіти сфокусований на максимальному збагаченні знаннями, відповідно, у студентів формується чітке уявлення, що чим більше знань він отримує, тим більше шансів у нього отримати престижну роботу. Практика свідчить, що зазвичай цього не відбувається, а те, що фактично вивчає студент, і те, що необхідно у майбутній професійній діяльності у багатьох випадках не співпадає.

Зазначене вимагає трансформації підходу до освіти від забезпечення простого пізнання навчального матеріалу до особистого усвідомлення смислу економічних процесів і явищ. Широкоформатний спектр сучасних інноваційних методів вищої школи повинен бути орієнтованим на формування індивідуалізованого відношення студентів до навчальних дисциплін, усвідомлення ними значущості інформації для реалізації у професійній сфері. Як наслідок, конкурентні позиції випускника на ринку праці будуть визначатися не лише накопиченою сумою знань (умінь, навичок, компетенцій), а органічною єдністю інтелектуальної, мотиваційної, ціннісної та комунікаційної складових.